

JAN DIRK CHRISTIAAN VAN DOKKUM †.

Te Wageningen, waar hij van 1920 tot 1933 bibliothecaris der landbouw-hoogeschool was, overleed 28 Februari l.l. de heer J. D. C. van Dokkum.

Geboren te Utrecht in 1868, kreeg hij op 18-jarigen leeftijd een aanstelling bij de hier gevestigde universiteitsbibliotheek, waar hij tot het einde van 1905 werkzaam bleef, om daarna als assistent-bibliothecaris naar de universiteitsboekerij te Amsterdam over te gaan. Het gezin Van D. bleef echter te Utrecht wonen en verhuisde eerst in 1915 naar Bussum, van waar het in 1920 naar Wageningen vertrok.

Dirk van D. stamde uit een kunstzinnig aangelegde familie: zijn vader (1828—1903) was de vermaarde teekenaar-modelleur der toen nog in Utrecht gevestigde zilverfabriek van J. M. van Kempen, zijn broer Gerrit (1870—1931) de bekende kunstschilder en etser. Zelf heeft Van D., evenals zijn vrouw de zangeres en muziekpedagoge Mina Smits, een vooraanstaande plaats in het Utrechtsche muziekleven ingenomen en bovendien bij of voor composities van anderen verdienstelijke verzen geschreven.

Voor al in den tijd, toen Van D. niet meer te Utrecht woonde, is hij in tal van geschriften van de onveranderde genegenheid voor zijn vaderstad gaan getuigen. Vele van die geschriften zijn van blijvende beteekenis, omdat er herinneringen aan zelf beleefde en vaak sterk doorleefde gebeurtenissen in zijn vastgelegd. En daarbij schreef zijn vlotte hand altijd het passende woord, dat de goede zijde naar voren bracht, de beschreven zaak of persoon in het juiste licht plaatste. In dat woord weerspiegelde zijn persoonlijkheid.

Behalve aan de werken van meer algemeenen aard: In en om Utrecht (Utrecht, 1906) en Ons mooie Nederland: Utrecht (Amsterdam, 1918), worde hier herinnerd aan zijn opstel over „Eénheid in ons bibliotheekwezen” (De nieuwe gids 1909, met een vervolg in 1915), waarin o.m. zeldzame bijzonderheden betreffende het interne verkeer der Utrechtsche hoogeschoolboekerij zijn vastgelegd, die voor een deel ook aan mededeelingen van zijn oom Piet, die er van 1865 tot 1905 conservator was, ontleend zijn. Daarbij sluit een artikel bij het zilveren ambtsjubileum van den lateren conservator dr. J. Alblas (Maandblad voor bibliotheekwezen 1915) aan.

In „een Nederlandsch profet” (De boekzaal 1912) bracht Van D., omstreeks een halve eeuw na de verschijning van dr. Dioscorides' anno 2065, hulde aan den voorspellenden geest en den verzienden blik van den Utrechtschen hoogleeraar Pieter Harting; in zijn opstel „hoe de Utrechtsche hoogeschool een uni-

versiteitsgebouw kreeg" (Jaarboekje van „Oud-Utrecht" 1936) vertelde Van D. van de vele moeilijkheden, die uit den weg geruimd moesten worden, alvorens in 1892—1894 een nieuw academiegebouw aan het Domplein kon verrijzen.

Over het muziekleven te Utrecht handelen het gedenkschrift „de muziekschool . . . bij haar 40-jarig jubileum" (Utrecht, 1915), de biografie van „Catharina van Rennes" (Baarn, 1917), en de opstellen „de Utrechtsche toonkunstaafdeeling in haar ontwikkelingsjaren" (Jaarboekje van „Oud-Utrecht" 1931) en „een episode uit het Utrechtsche kunstleven in het einde der 19de en het begin der 20ste eeuw". Het eerste gedeelte van het laatst genoemde opstel, dat over den Kunstkring en de Shelfishclub gaat, zag in 1937 het licht; het tweede gedeelte, dat den Muzikalen kring, waarin Van D. zelf een leidende figuur was, beschrijft, staat gezet, om in het Jaarboekje 1938 te worden afgedrukt.

De „bibliographische aantekeningen over Van Alphens „Kleine gedigten voor kinderen" (Het boek 1917 en 1918) beschrijven de verschillende edities met de telkens modieus gewijzigde prentjes van het vroeger het meest gelezen en nu nog het meest gezochte kinderboek, die alle door de Utrechtsche uitgeverfirma Van Terveen werden verzorgd.

„Een verdwenen Utrechtsche industrie en een vergeten Utrechtsch kunstenaar" (Jaarboekje 1935) handelt over de zilverfabriek van Van Kempen, toen ze nog te Utrecht werkte, en over de vele daar door Van Dokkums vader ontworpen kunstwerken.

In het opstel „het rijwiel en het wielrijden te Utrecht" (Maandblad van „Oud-Utrecht" 1929) treden voor een groot deel, evenals in „Enkele Utrechtsche spreekwoorden en zegswijzen" (Jaarboekje 1926), herinneringen aan prettige jeugdijaren naar voren.

Een enkele maal slechts heeft Van D. een meer oudheidkundig onderwerp verwerkt en wel in „De bouwwereld" van 1914, waarin hij over „St. Marie en de ossenhuiden" heeft geschreven.

„Oud-Utrecht" heeft in Van Dokkum een gewaardeerd lid verloren, wiens toewijding en trouw ze dankbaar blijft gedenken. E.

PAULUS MOREELSE, 1571—1638.

Tentoonstelling zijner werken in het Centraal Museum,
12 April—8 Mei 1938.

De driehonderdjarige gedenkdag van het overlijden van Paulus Moreelse (5 Maart) is voor de directie van het Centraal museum aanleiding geweest, om een herinneringstentoonstelling aan dezen Utrechtschen meester te wijden. Ze wordt 12 April a.s. met een voordracht over het leven en de kunst van den schilder door de